

Dziennik Urzędowy

MINISTERSTWA KOLEI ŻELAZNYCH.

WARSZAWA

№ 9

d. 15 września r. 1919.

PRZEPISY SŁUŻBOWE.

Dla Sekcji Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Art. I.

Zasady ogólne.

1) Minister pełni czynności w zakresie kierownictwa i dozoru całego kolejnictwa zapomocą poszczególnych Sekcji.

2) W zakresie swej działalności Sekcje sprawują nadzór ogólny i kontrolę, wydają rozporządzenia ogólne i szczegółowe, dbają o rozwój i ulepszenia powierzonej im gałęzi kolejnictwa, pośredniczą między Dyrekcjami Kolejowymi, a centralnymi urzędami Państwowymi i opiniują sprawy nominacji wyższego personelu Dyrekcji Okręgowych.

3) Sprawy, podlegające kompetencji jednej Sekcji, rozstrzygają się w samej Sekcji, sprawy zależne od dwóch lub kilku Sekcji będą rozstrzygane po porozumieniu między nimi, w razie niedojścia do porozumienia rozstrzyga je Minister.

4) Sekcje wykonują swe czynności na mocy Statutu Organizacyjnego państwowego zarządu kolei żelaznych w Polsce, na mocy niniejszych przepisów i wszelkich rozporządzeń Ministra.

Art. II.

Podział Ministerstwa i Sekcji i skład tych ostatnich.

1) Ministerstwo Kolei Żelaznych dzieli się na sześć stałych — Sekcji:

I) Sekcję Administracyjną,

II) „ Finansową,

III) „ Eksploatacyjną,

- IV) „ Taryfową,
- V) „ Budowy,
- VI) „ Techniczno-Zasobowe.

Oprócz tego, została aż do odwołania utworzona siódma: Sekcja Likwidacyjna.

2) Sekcje obejmują poszczególne dziedziny kolejnictwa, dzielą się na Wydziały, a Wydziały w miarę potrzeby na Działy lub Referaty.

3) Sekcja składa się z Szefa Sekcji, jego stałego zastępcy—Vice Szefa, Naczelników Wydziałów, Kierowników Działów lub Referatów i niezbędnej ilości innych urzędników.

Uwaga. W tych Sekcjach, w których niema Vice-Szefa—zastępuje Szefa Sekcji jeden z Naczeniklów Wydziałów tejże Sekcji, mianowany przez Ministra, na przedstawienie Szefa Sekcji.

4) Skład pracowników Sekcji ustala się drogą budżetową i wszelkie przekroczenia budżetu bez zezwolenia Ministra nie są dopuszczalne.

Art. III.

Podział Sekcji na Wydziały i zakres czynności wydziałów jest następujący:

I. Sekcja administracyjna.

I. Wydział: Sekretarjat Generalny.

- 1) Prowadzenie kancelarji osobistej Ministra (przedstawienia ważniejszych aktów, podawanie do wiadomości ogólnych decyzji Ministra w formie okólników, doraźna korespondencja, załatwianie interesantów).
- 2) Kancelarja ogólna Ministerstwa: dziennik centralny i ekspedycja, przepisywanie, rejestratura, czuwanie nad porządkiem biurowym.
- 3) Korespondencja z innemi Ministerstwami i władzami w sprawach ogólnych.
- 4) Sprawy biletowe.
- 5) Biuro prasowe. Wszelkie wydawnictwa: wydawanie dziennika urzędowego, opracowywanych przez odnośne Sekcje instrukcji służbowych, wszelkich formularzy oraz broszur i t. p.
- 6) Drukarnie. Litografje.
- 7) Księgarnie stacyjne, ogłoszenia, automaty na stacjach, bufety, kioski, kantory wymiany i t. p.
- 8) Opracowywanie przepisów administracyjnych w porozumieniu z innemi Sekcjami.
- 9) Wnoszenie spraw Ministerstwa do Rady Ministrów oraz do Sejmu, udzielanie odpowiedzi na interpelacje na zasadzie zgromadzonych danych lub też otrzymanych od odnośnych Sekcji informacji, załatwianie spraw i interwencji poselskich.

- 10) Sprawy dyscyplinarne.
- 11) Zarząd budynku i kwestje gospodarcze.
- 12) Wszelkie zażalenia i skargi ogólnego charakteru na działalność składu osobistego.
- 13) Związki zawodowe kolejowe i stowarzyszenia zawodowe.
- 14) Sprawy osobiste Ministra, Podsekretarza Stanu, Szefów Sekcji, Prezesów i Wice Prezesów Dyrekcji.

2. Wydział Składu Osobistego.

- 1) Sprawy osobiste ogólne:
układanie preliminarzy etatów osobowych Ministerstwa i Dyrekcji kolejowych oraz uzgadnianie ich z ogólnym budżetem Ministerstwa Kolei Żelaznych, względnie przeprowadzanie w nich zmian w ciągu roku. Udzielanie zapomóg z powodu choroby, uwolnienia lub śmierci, wszelkiego rodzaju dodatków do płac i inne, wynikające osobowego.
- 2) Sprawy osobiste szczególne:
Nominacje, awanse, przeniesienia, zwolnienia personelu Ministerstwa i wyższych pracowników Dyrekcji kolejowych, reklamacje z powodu pominięcia w awansie, uwolnienia lub tranzlokacji i urlopy.
- 3) Wyjaśnienia nadmiaru lub braku składu osobistego w poszczególnych Dyrekcjach. Przenoszenie personelu między Dyrekcjami.
- 4) Wykaz:
składu osobistego Ministerstwa, względnie Dyrekcji kolejowych, rejestracja chorych i urlopowanych jak również kandydatów na posady.
- 5) Sprawy podziału pracy i odpoczynku i długości dnia roboczego.
- 6) Sprawy umundurowania.
- 7) Współdziałanie przy ustalaniu norm płacy i odpowiednich przepisów wykonawczych.
- 8) Sprawy związane z powoływaniem do służby wojskowej lub na koleje wojskowe i prowadzenie wykazów składu osobistego.
- 9) Sprawy straży kolejowej — zakresie istoty jej działalności liczbowym i uposażeniowym.

3. Wydział Prawny.

- 1) Udzielanie opinii prawnych w nadsyłanych sprawach.
- 2) Załatwianie interesantów urzędowych i prywatnych (w sprawach urzędowych).
- 3) Udział w konferencjach Ministerjalnych, wydziałowych, międzywydziałowych, oraz międzyministerjalnych, w różnych Ministerstwach zwoływanych.
- 4) Udział w obradach stałych komisji do prawa cywilnego i do prawa karnego, utworzonych przy Ministerstwie Sprawiedliwości.
- 5) Udział w stałej Międzyministerjalnej Konsultacji prawnej, istniejącej przy Prezydum Rady Ministrów, w której rozważane są uprzednio wszystkie łez wyjątku wnioski, przychodzące do Rady Ministrów.
- 6) Redagowanie wniosków Ministerstwa Kolei, dotyczących nowych dekretoów i praw, oraz rozporządzeń ministerjalnych.

- 7) Redagowanie w formie ostatecznej umów, zawieranych przez Ministerstwo lub inne urzędy kolejowe, w razie ich nadsyłania przez nie do zatwierdzenia.
- 8) Orzekanie w roli instancji kontrolującej w razie zażaleń w sprawach rozstrzygniętych przez poszczególne Dyrekcje kolejowe na zasadzie opinii miejscowych wydziałów prawnych.
- 9) Załatwianie spraw wywłaszczenia przymusowego na rzecz kolei, nadchodzących do Ministerstwa, jako do instancji wyższej, zgodnie z dekretem z dnia 7 lutego r. 1919 (Dz. pr. Nr. 14, poz. 162).
- 10) Załatwianie korespondencji bieżącej.

4. Wydział sanitarny.

- 1) Inicjatywa w sprawach rozwoju i ulepszenia lecznictwa kolejowego.
- 2) Nadzór i kontrola nad działalnością organów leczniczych kolejowych i ogran. nadzór sanitarny.
- 3) Nadzór nad działalnością kas chorych dla funkcjonariuszy kolejowych.
- 4) Statystyka sanitarna kolejowa.
- 5) Stosunki z Ministerstwem Zdrowia i innymi ministerstwami w sprawach zdrowia.
- 6) Ekspertyza i lecznictwo składu osobistego Ministerstwa.
- 7) Sprawy składu osobistego lekarskiego na kolejach.

5. Wydział Zabezpieczeń.

- 1) Tymczasowa kasa przeczności pracowników Kolei Żelaznych w b. zaborze rosyjskim.
- 2) Sprawy przyznawania emerytur rodzinom b. uczestników kas emerytalnych.
- 3) Sprawy przyznawania emerytur b. urzędnikom państwowym Ministerstwa Komunikacji, oraz ich rodzinom.
- 4) Sprawy wypłaty emerytur przyznanych.
- 5) Sprawy emerytur kolei małopolskich i poznańskich.
- 6) Likwidacja kas emerytalnych i przeczności kolei Warszawsko-Wiedeńskiej i Nadwiślańskiej.
- 7) Przygotowanie projektu ustawy przyszłej kasy emerytalnej.
- 8) Sprawy przyznawania odszkodowań za skutki nieszczęśliwych wypadków według praw obowiązujących.
- 9) Opracowanie projektu nowego prawa o odszkodowaniach.
- 10) Kasy pogrzebowe, pożyczkowe, zapomogowe.
- 11) Zabezpieczenie inwalidów.
- 12) Ubezpieczenia.
- 13) Kooperatywy.
- 14) Aprowizacja i magazyny żywnościowe.
- 15) Sprawy wykorzystania gruntów kolejowych (rolnictwo, pszczelnictwo, warzywnictwo, hodowla ptactwa i trzody chłownej).
- 16) Sprawy mieszkaniowe, stowarzyszenia budowlane.
- 17) Tanie kuchnie. Pomieszczenia noclegowe i dla odpoczynku. Lokale do dyżurów i wszelkie inne urządzenia mające na celu rozwinięcie

opieki i pomocy dla personelu kolejowego podczas pracy jego i podczas przerw jej.

6. Wydział Kulturalno-Oświatowy.

- 1) Stosunki z Ministerstwem Oświecenia Publicznego.
  - a) w sprawach szkolnych *wogóle*,
  - b) " " Dyrekcji wszystkich w szczególności
- 2) Otwieranie szkół:
  - a) elementarnych,
  - b) średnich
  - c) technicznych — kolejowych,
  - d) rzemieślniczych,

A) koszt szkoły, budżet, pomoce naukowe, warsztaty,
B) t. zw. świadczeń nauczycielom szkół początkowych.
- 3) Otwieranie ochron z wykazaniem tego, co jest w *a* i *b*.
- 4) Wpisy szkolne dla dzieci kolejarzy w szkołach średnich.
- 5) Otwieranie kursów wieczornych dla:
  - a) analfabetów,
  - b) uzupełniających wykształcenie (odczyty i kursy).
- 6) Otwieranie kursów dla przygotowania pracowników kolejowych i nadzór nad kursami. dla:
  - a) przodowników i nadzorców dla Wydziału Drogowego,
  - b) pomocników zawiadowców i telegrafistów dla Wydziału ruchu,
  - c) pomocników ekspedytorów dla Wydziału Przewozowo-Taryfowego,
  - d) pomocników maszynistów dla Wydziału Mechanicznego.
- 7) Komisja językowa.
- 8) Tworzenie i wydawnictwo podręczników dla szkół i kursów kolejowych.
- 9) Tworzenie ustaw szkół, ochronek.
- 10) Odczyty. Kursy. Pogadanki. Kluby. Biblioteki. Czytelnie. Koncerty. Przedstawienia.
- 11) Stowarzyszenia kulturalno-oświatowe.

II. Sekcja Finansowa.

I. Wydział Ogólny.

- 1) Normy stałych płac pracowników (robotników).
- 2) Normy wszelkich wynagrodzeń ubocznych (dyjety, strawne, godzinowe, kilometrowe, koszty przeniesienia i t. d.).
- 3) Normy ogólnych zapomóg i dodatków.
- 4) Współdziałanie przy układaniu budżetu dla wydatków ogólnych osobowych, normalnych i nadzwyczajnych.
- 5) Wszystkie inne sprawy dotyczące ogół pracowników kolejowych, a związane z finansami zarządu kolejowego.

- 6) Sprawy upaństwowienia kolei prywatnych względnie lokalnych, (zresztą wszystkie sprawy dotyczące się zmiany stosunku państwa do kolei nie będących własnością państwa o ile chodzi o kwestje finansowe) także sprawy konwersji pożyczek kolejowych, sprawy obligacji, planów amortyzacyjnych i t. d.
- 7) Sprawy osobiste i administracyjne Sekcji.
- 8) Kancelarja Sekcji.

2. Wydział gospodarczo-finansowy.

- 1) Czuwanie nad ekonomiczną gospodarką we wszystkich gałęziach służby i stawianie dotyczących wniosków, jakoteż wpływ na wszystkie sprawy, dotyczące strony finansowej Kolejnictwa Państwa polskiego, o ile nie wchodzą w zakres działalności innych wydziałów Sekcji Finansowej.
- 2) Współdziałanie przy organizacji służby zasobów (materiałów) i gospodarki materiałami (nowymi i starymi), oraz ustalanie norm dla zaliczenia wydatków.
- 3) Organizacja służby rachunkowej we wszystkich urzędach, podlegających Minist. Kol. Żel. i wykonywanie Kontroli nad zaliczaniem wydatków w Dyrekcjach Kolejowych i podwładnych im urzędach, jakoteż Kontrola zasobów (materiałów i inwentarza.
- 4) Organizacja służby Kasowej. Regulowanie i kontrola tej służby, jakoteż rewizja Kasy Ministerstwa Kol. Żel.
- 5) Sprawy podatkowe.
- 6) Finansowe zawiadywanie funduszami zabezpieczeń, zaopatrzeń i humanitarnymi, już powstałymi lub mającymi powstać przy Zarządzie Kolejowym, przygotowanie wniosków dotyczących ich oprocentowania, jakoteż pokrycia ewentualnych niedoborów.
- 7) Zarządzanie wydawania Dyrekcjom Kolejowym żądanych przez nie kwot (dotacji).
- 8) Współdziałanie przy rozdawnictwie dostaw zasobów (materiałów) i inwentarza, jak nie mniej robót w drodze czy to powszechnej, czy ograniczonej Konkurencji, stosownie do obowiązujących przepisów.
- 9) Opracowywanie w porozumieniu z odpowiednimi Sekcjami zasad oddawania robót i dostaw przedsiębiorcom.
- 10) Współdziałanie przy zawieraniu umów między kolejami, o ile jedną ze stron zawierających umowę jest kolej państwowa, również regulowanie stosunków finansowych, wynikających z tych umów.
- 11) Sprawy odwołania zarządzeń, zalecających pracownikom kolejowym pewne kwoty do zwrotu.
- 12) Sprawy odpisywania strat w zasobach (materiałach) i inwentarzu.
- 13) Zakupy zagraniczne (waluty).

3. Wydział budżetowy.

- 1) Wypracowanie przepisów ogólnych i szczegółowych dla zestawienia budżetu Zarządu Kolejowego w porozumieniu z odnośnymi Wydziałami.

- 2) Zestawienie budżetu rocznego Kolei Żelaznych na podstawie merytorycznie uzasadnionych preliminarzy dostarczanych przez pojedyncze Sekcje i przeprowadzenie odnośnych pertraktacji z Ministerstwem Skarbu, (ewentualnie z Najwyższą Izbą Obrachunkową), Przedstawicielstwem ludowym i t. d.
- 3) Rozdział uchwalonych kredytów pomiędzy poszczególne Dyrekcje Kolejowe w porozumieniu z odnośnymi Sekcjami.
- 4) Wykaz i kontrola uchwalonych kredytów.
- 5) Współdziałanie z punktu finansowego w opracowaniu wszystkich ważniejszych spraw, które dotyczą zużytkowania już przyzwozonych kredytów, lub takich, któreby mogły wpłynąć znacznie na zapotrzebowanie kredytów przyszłych okresów budżetowych.
- 6) Ostateczne opracowanie perjodycznych sprawozdań z uzyskanych względnie przewidzianych wyników gospodarki przydzielonymi kredytami.
- 7) Wykaz i załatwianie przerzutów (virements) jakoteż przekroczeń kredytów.
- 8) Współpraca przy ustalaniu norm dla zaliczania wydatków, jakoteż przy układaniu odnośnych przepisów i instrukcji.
- 9) Badanie zagranicznych sposobów budżetowania.

4. Wydział dochodów.

- a) 1) Ustalenie, kontrola i rozrachunek dochodów przewozowych jakoteż organizacja powyższych działów służby na kolejach państwowych i nadzór państwowy w tych działach służby na kolejach prywatnych.
- 2) Wnioski i współpraca w rokowaniach dotyczących umów kolei państwowych z innymi krajowymi zakładami przewozowymi, umów między państwowych polskich kolei państwowych z zagranicznymi zakładami przewozowymi, oraz umów między państwowych prywatnych polskich zakładów przewozowych z zagranicznymi zakładami przewozowymi w sprawach rozrachunku dochodów przewozowych, zatwierdzenia tych umów i nadzór państwowy nad ich stosowaniem i wykonaniem.
- 3) Współpraca przy ustalaniu stosunków kolei państwowych do innych działów administracji państwowej w sprawach wchodzących w zakres Wydziału.
- 4) Współdziałanie w pracach przygotowawczych, dotyczących koncesji na budowę i prowadzenie ruchu na projektowanych kolejach państwowych i prywatnych w ramach kompetencji Wydziału.
- 5) Współdziałanie w pracach przygotowawczych dotyczących przejęcia istniejących lub powstać mających kolei prywatnych na własność lub w zarząd państwa, względnie w pracach dotyczących przeprowadzenia tego przejęcia w ramach kompetencji Wydziału.
- 6) Współpraca w redakcji przepisów przewozowych, taryf kolejowych oraz instrukcji kolejowych w ramach zakresu działania Wydziału.
- 7) Przedstawicielstwo Ministerstwa Kolei Żelaznych na konferencjach kolejowo-fachowych w sprawie rozrachunku dochodów przewozowych.

- 8) Zestawienie przybliżonych i ostatecznych dochodów przewozowych dla celów preliminarza budżetowego, współpraca przy zestawieniu preliminarza i przy opracowaniu rocznego sprawozdania z czynności w sprawach, należących do zakresu Wydziału.
- 9) Sprawy odliczenia usterek (monitów) rachunkowych albo nieściągalnych pretensji z dziedziny dochodów przewozowych.
- 10) Nadzór nad należyтым wykonaniem służby w Wydziałach dochodów, ewentualnie przez wysyłanie własnych organów kontrolujących.
- 11) Wpływ na udzielenie pozwolenia na otwarcie miejskich biur sprzedaży biletów kolejowych, ekspedycji bagażu i towarów.
- 12) Badanie organizacji i urządzeń kontroli dochodów i rozrachunku w zagranicznych i krajowych obcych Zarządach kolejowych.
- 13) Współudział w tworzeniu fachowych kursów kolejowych w ramach kompetencji Wydziału.
- 14) Ustalenie trybu załatwienia reklamacji o zwrot nadpłat przy przewozach kolejami państwowemi, oraz współudział przy badaniu tych spraw w Sekcji Taryfowej.
- 15) Ustalenie trybu i nadzór nad załatwianiem reklamacji za opóźnienie dostaw. Rozważanie statystycznych sprawozdań Dyrekcji o załatwionych sprawach.

b) STATYSTYKA KOLEJOWA.

- 1) Ustalenie norm dla prowadzenia statystyki kolejowej.
- 2) Kontrola dat statystycznych dostarczanych przez Dyrekcje i poszczególne Wydziały i opracowania ogólnej statystyki kolejowej.
- 3) Redakcja rocznych sprawozdań z czynności w porozumieniu z odpowiednimi Wydziałami i wydawnictwo ogólnej statystyki kolejowej.
- 4) Wszelkie sprawy dosyczące statystyki przewozowej przez Dyrekcje kolejowe i współpraca przy zestawianiu ogólnej statystyki przewozowej.
- 5) Przedstawicielstwo Ministerstwa Kolei Żelaznych wobec państwowego Głównego Urzędu Statystycznego.
- 6) Sprawy międzynarodowej statystyki kolejowej, przedstawicielstwo Ministerstwa Kolei Żelaznych na międzynarodowych konferencjach i kongresach statystycznych.
Przeprowadzenie studjów statystyczno-administracyjnych.

5. Wydział buchalteryjno-kasowy.

- 1) Prowadzenie spraw buchalteryjnych.
- 2) Stała Kontrola rachunkowa Kasy Ministerstwa i współudział przy rewizji teje Kasy, wystawianie asygnat kasowych.
- 3) Wypracowanie budżetu Sekcji Finansowej.
- 4) Sprawdzenie cyfrowe i formalne oraz likwidacja wszelkich płac pracowników Ministerstwa Kolei Żelaznych, jak również sprawdzenia formalne i cyfrowe rachunków dostawców i przedsiębiorców Ministerstwa kol.
- 5) Kontrola nad ryczałtami, udzielonymi poszczególnym Sekcjom lub Wydziałom.

- 6) Wykaz i kontrola depozytów.
- 7) Czuwanie nad regularnem wnoszeniem gotówki do Kasy Centralnej.
- 8) Wykaz i kontrola kapitałów zakładowych na stacjach wspólnych z innymi zarządami kolejowymi.
- 9) Zestawienie rachunków miesięcznych i rocznych.

KASA MINISTERSTWA.

- 1) Manipulacja gotówką, walutami, papierami wartościowymi i kaucjami.
- 2) Przechowywanie duplikatów kluczy od Kas dyrekcyjnych i innych kas podręcznych w Ministerstwie.
- 3) Przechowywanie polis i skryptów dłużnych pracowników Ministerstwa.

III. Sekcja Taryfowa.

1. Wydział Ogólny.

- 1) Sprawy składu osobistego pracowników Sekcji.
- 2) Sprawy administracyjne i kancelarja Sekcji.
- 3) Sprawy Komitetu taryfowego Państwowej Rady Kolejowej.
- 4) Redakcja i administracja „Dziennika rozporządzeń taryfowych i przewozowych“.
- 5) Prowadzenie i utrzymanie biblioteki Sekcji oraz zbioru taryf.
- 6) Sprawy związane z wydawaniem i drukowaniem przepisów przewozowych, taryf i podręczników z zakresu działania Sekcji.

2. Wydział przepisów przewozowych i taryf osobowych.

- 1) Wypracowanie i wydawanie zasadniczych przepisów, odnoszących się do przewozu osób, bagażu, towarów, zwierząt i zwłok kolejami Państwowymi i prywatnymi z udziałem odpowiednich Sekcji i innych Wydziałów Sekcji Taryfowej oraz interpretacja tychże przepisów.
- 2) Opracowywanie przy udziale odpowiednich Sekcji układów międzynarodowych, odnoszących się do przewozu osób, bagażu i towarów.
- 3) Współpraca w konwencjach państwowych co do połączeń kolejowych, w pertraktacjach koncesyjnych, w szczególności w ustalaniu warunków koncesyjnych odnośnie do spraw wymienionych pod § I oraz do taryf osobowych i bagażowych.
- 4) Udział w ustalaniu trybu stosowania wymienionych pod § I przepisów.
- 5) Nadzór nad prawidłowem stosowaniem zasadniczych przepisów przewozowych oraz taryf osobowych i bagażowych na kolejach państwowych i prywatnych.
- 6) Opiniowanie w sprawach otwierania nowych stacji i przystanków kolejowych oraz określania ich zakresu działalności i warunków eksploatacji.

- 7) Udział w zatwierdzaniu umów na użytkowanie bocznic, pomostów wyładunkowych, składów prywatnych.
- 8) Udział w opracowywaniu spraw odnoszących się do przerw komunikacji.
- 9) Ustalanie w porozumieniu z Sekcją eksploatacyjną trybu załatwiania reklamacji o wynagrodzenie szkód powstałych przy przewozach, o ile nie dotyczą one zwrotu nadpłat przy przewozie towarów, zwierząt i zwłok.
- 10) Nadzór nad sposobem załatwiania powyższych reklamacji w szczególności przez badanie wynikłych z nich przegranych procesów i usuwania spostrzeżonych nieprawidłowości.
- 11) Udział w zatwierdzaniu umów kolei państwowych z innymi przedsiębiorstwami komunikacyjnymi w zakresie przepisów przewozowych.
- 12) Sprawy celne, akcyzowe i policyjne, związane z przepisami przewozowymi.
- 13) Opracowywanie taryf osobowych i bagażowych w komunikacjach wewnętrznych bezpośrednich i zagranicznych.
- 14) Rozważanie względnie opracowywanie taryf osobowych i bagażowych kolei prywatnych.
- 15) Sprawy podatku od przewozu osób i bagażu.
- 16) Ulgi taryfowe na przejazd osób i przewóz bagażu.
- 17) Ustalanie wzorów biletów kolejowych i sprawy związane z ich drukiem.
- 18) Ożywienie ruchu podróżniczego (turystyka) w kraju w szczególności na kolejach państwowych.
- 19) Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem wydziałów przewozowo-taryfowych Dyrekcyj Kolei Państwowych w zakresie kompetencji Wydziału.
- 20) Udział przy ustalaniu budżetu kolei państwowych i wypracowaniu sprawozdania z czynności kolei Państwowych w zakresie kompetencji Wydziału.
- 21) Opracowywanie spraw w zakresie kompetencji Wydziału dla Państwowej Rady Kolejowej.
- 22) Udział w redagowaniu „Dziennika rozporządzeń taryfowych i przewozowych“.
- 23) Udział w konferencjach kolejowych w sprawach należących do zakresu Wydziału.

3. Wydział taryf towarowych wewnętrznych.

- 1) Udział w wypracowaniu zasadniczych przepisów, odnoszących się do przewozu towarów, zwierząt i zwłok na kolejach państwowych i prywatnych.
- 2) Współpraca w konwencjach państwowych do połączeń kolejowych, pertraktacjach koncensyjnych, w szczególności w ustalaniu warunków koncensyjnych odnośnie do taryf towarowych wewnętrznych.
- 3) Sporządzanie wykazu stacji i ustalanie odległości taryfowych między niemi.
- 4) Ułożenie i uzupełnianie nomenklatury taryfowej podług działów

- wytwórczości oraz grup towarowych i uzgadnianie jej z nomenklaturą statystyczną i celną.
- 5) Ustalanie zasad kwalifikacji towarów i ułożenie szematów taryfowych z uwzględnieniem wymogów życia gospodarczego kraju.
  - 6) Opracowywanie tablic rozrachunkowych dla obliczania przewoźnego.
  - 7) Ustalanie opłat dodatkowych za czynności dokonywane z przesyłkami na stacjach.
  - 8) Ulgi taryfowe przy przewozie towarów, zwierząt i zwłok. Ustanawianie zasad taryfowych na wypadek korzystania z dróg pomocniczych.
  - 9) Rozważanie, względnie opracowywanie taryf towarowych kolei prywatnych.
  - 10) Współdziałanie w ustalaniu trybu załatwiania reklamacji o zwrot nadpłat przy przewozie towarów, zwierząt i zwłok kolejami państwowymi oraz nadzór nad sposobem załatwiania powyższych reklamacji, w szczególności przez badanie przegranych procesów i usuwanie spostrzeżonych nieprawidłowości.
  - 11) Stawianie wniosków co do statystyki wewnętrznego ruchu towarowego.
  - 12) Udział w konferencjach, dotyczących bezpośrednich komunikacji towarowych z kolejami prywatnymi.
  - 13) Nadzór nad prawidłowym stosowaniem taryf na kolejach państwowych i prywatnych, w zakresie kompetencji Wydziału.
  - 14) Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem Wydziałów taryfowych Dyrekcji Kolei Państwowych w zakresie kompetencji Wydziału.
  - 15) Sprawa podatków od przewozu towarów i zwierząt.
  - 16) Opracowywanie spraw dla państwowej Rady kolejowej w zakresie kompetencji wydziału.

4. Wydział taryf towarowych w komunikacjach zagranicznych z Zachodem i Południowym-Zachodem.

- 1) Udział w wypracowaniu przepisów zasadniczych, odnoszących się do przewozu towarów, zwierząt i zwłok na kolejach państwowych i prywatnych.
- 2) Współpraca w konwencjach państwowych co do połączeń kolejowych, w pertraktacjach koncesyjnych, w szczególności w układaniu warunków koncesyjnych odnośnie do taryf towarowych w komunikacjach z zagranicą.
- 3) Udział w zawieraniu umów z zagranicznymi kolejami żelaznymi, co do przewozu towarów.
- 4) Opracowywanie przepisów kartelowych w związkach z kolejami zagranicznymi.
- 5) Ustalanie kierunków przewozu w komunikacjach z zagranicą w porozumieniu z Sekcją Eksploatacyjną.
- 6) Wypracowywanie taryf dla towarów wwożonych, wywożonych i tranzytowych.
- 7) Zawieranie umów i konwencji z kolejami zagranicznymi co do układania i wydawania taryf związkowych dla bezpośredniej komunikacji z zagranicą.

- 8) Udział w konferencjach z kolejami zagranicznymi w sprawach bezpośrednich komunikacji towarowych.
- 9) Sporządzanie tablic udziału poszczególnych kolei w przewozie towarów w bezpośrednich komunikacjach z zagranicą.
- 10) Ulgi taryfowe przy przewozie towarów, zwierząt i zwłok.
- 11) Udział w ustanawianiu zasad taryfowych na wypadek korzystania z dróg pomocniczych.
- 12) Współudział w ustalaniu trybu załatwiania reklamacji o zwrot nadpłat w zakresie taryf towarowych w bezpośredniej komunikacji z zagranicą.
- 13) Nadzór nad prawidłowym stosowaniem taryf na kolejach państwowych i prywatnych w zakresie kompetencji Wydziału.
- 14) Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem Wydziałów przewozowo-taryfowych Dyrekcji Kolei Państwowych w zakresie kompetencji Wydziału.
- 15) Stawianie wniosków co do statystyki ruchu towarowego z zagranicą.
- 16) Udział w rozpatrywaniu spraw celnych.
- 17) Ustalanie w porozumieniu z odnośnymi Sekcjami trybu rozpatrywania roszczeń względem kolei państwowych o wynagrodzenie szkód przy przewozie towarów w komunikacji zagranicznej.
- 18) Badanie przegranych procesów odpowiedniej komunikacji.
- 19) Opracowywanie spraw dla Państw. Rady Kolejowej.

5. Wydział taryf towarowych w komunikacjach zagranicznych z Wschodem i Południowym-Wschodem.

- 1) Udział w wypracowywaniu przepisów zasadniczych odnoszących się do przewozu towarów, zwierząt i zwłok na kolejach państwowych i prywatnych z Wydziałem II.
- 2) Współpraca w konwencjach państwowych co do połączeń kolejowych, w pertraktacjach koncesyjnych, w szczególności w układaniu warunków koncesyjnych odnośnie do taryf towarowych w komunikacjach z zagranicą.
- 3) Udział w zawieraniu umów z zagranicznymi kolejami żelaznymi, co do przewozu towarów.
- 4) Opracowywanie przepisów kartelowych w związkach z kolejami zagranicznymi.
- 5) Ustalanie kierunków przewozu w komunikacjach z zagranicą w porozumieniu z Sekcją Eksploatacyjną.
- 6) Wypracowywanie taryf dla towarów wwożonych, wywożonych i tranzytowych.
- 7) Zawieranie umów i konwencji z kolejami zagranicznymi co do układania i wydawania taryf związkowych dla bezpośredniej komunikacji z zagranicą.
- 8) Udział w konferencjach z kolejami zagranicznymi w sprawach bezpośrednich komunikacji towarowych.
- 9) Sporządzanie tablic udziału poszczególnych kolei w przewozie towarów w bezpośrednich komunikacjach z zagranicą.
- 10) Ulgi taryfowe przy przewozie towarów, zwierząt i zwłok.

- 11) Udział w ustanawianiu zasad taryfowych na wypadek korzystania z dróg pomocniczych.
- 12) Współudział w ustalaniu trybu załatwiania reklamacji o zwrot nadpłat w zakresie taryt towarowych w bezpośredniej komunikacji z zagranicą.
- 13) Nadzór nad prawidłowym stosowaniem taryf na kolejach państwowych i prywatnych w zakresie kompetencji Wydziału.
- 14) Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem Wydziałów przewozowo-taryfowych Dyrekcji Kolei Państwowych w zakresie kompetencji Wydziału.
- 15) Stawianie wniosków co do statystyki ruchu towarowego z zagranicą.
- 16) Udział w rozpatrywaniu spraw celnych.
- 17) Ustalanie w porozumieniu z odnośnymi sekcjami trybu rozpatrywania roszczeń względem kolei państwowych o wynagrodzenie szkód przy przewozie towarów w komunikacji zagranicznej.
- 18) Badanie przegranych procesów odpowiednich komunikacji.
- 19) Opracowywanie spraw dla Państwowej Rady Kolejowej.

IV. Sekcja Eksploatacyjna.

1. Wydział Ogólny.

- 1) Rejestracja listów, depesz i podań interesantów adresowanych bezpośrednio do Sekcji Eksploatacyjnej, jak również korespondencji, otrzymywanej czy to z dekretacją p. Ministra, czy też za pośrednictwem Sekretarjatu Generalnego lub innych Sekcji.
- 2) Prowadzenie skorowidza zarejestrowanej w dzienniku korespondencji według urzędu lub nazwiska interesanta.
- 3) Kontrola listów niezadowolonych przez poszczególne Wydziały i Dyrekcje.
- 4) Przepisywanie listów, sprawdzanie z oryginałami i nadzór nad oddziałem maszynistek.
- 5) Rejestracja listów przygotowanych przez poszczególne referaty i ekspedycja tychże według adresu.
- 6) Wszelka korespondencja, dotycząca składu osobowego Sekcji, zmian etatowych, wydawania pracownikom biletów, urlopów, potrzeb kancelaryjnych i gospodarczych i wogóle mająca ogólny lub administracyjny charakter.
- 7) Archiwum spraw, kierowanych do Sekcji Eksploatacyjnej.

2. Wydział Ruchu Osobowego.

A. Dział Rozkładów Jazdy.

- 1) Kierownictwo przy układaniu rozkładów jazdy i wszelkie sprawy dotyczące rozkładów.
- 2) Ustanowienie nowych kursów pociągów osobowych w komunikacji krajowej i międzynarodowej i wagonów komunikacji bezpośredniej.

- 3) Kursy wagonów sypialnych i restauracyjnych i sprawy z tem związane.
- 4) Wydawnictwo rozkładów jazdy dla publiczności.
- 5) Sprawy dotyczące przewozu osób i bagażu, poczty i ładunków w pociągach osobowych.
- 6) Sprawy dotyczące uruchomienia pociągów nadzwyczajnych osobowych.
- 7) Sprawa rezerwowania przedziałów i miejsc w pociągach.

B. Dział Wykonania Ruchu Osobowego.

- 1) Sprawy organizacji ruchu osobowego.
- 2) Kontrola wykonywania ruchu pociągów osobowych.
- 3) Kontrola nad utrzymaniem połączeń w punktach węzłowych.
- 4) Sprawy zażaleń dotyczących wykonania ruchu osobowego.
- 5) Wnioski o uzupełnieniu taboru wagonów osobowych.
- 6) Rozważanie i opinjowanie projektów nowych typów wagonów osobowych oraz główniejszych zmian w ich konstrukcji.
- 7) Opinjowanie planów napraw wagonów osobowych.
- 8) Sprawy, dotyczące pomieszczeń służbowych, pokoi noclegowych i koszar konduktorskich.
- 9) Sprawy dotyczące porządku (czystości, ogrzewania i oświetlenia) w wagonach osobowych i pocztowych, w pociągach oraz pomieszczeniach dla podróżnych
- 10) Sprawy dotyczące otwierania i zamykania stacji kolejowych dla korespondencji telegraficznej i telefonicznej prywatnej.
- 11) Sprawy dotyczące obsługi pasażerów przez tragarzy i posługaczy.
- 12) Opinjowanie w sprawach dotyczących reklam prywatnych na stacjach i wagonach.
- 13) Opinjowanie w sprawach dotyczących ustawiania i używania automatów na stacjach i w wagonach.

C. Dział Turystyki i Ruchu Automobilowego.

- 1) Studja i wnioski odnoszące się do organizacji prowadzenia ruchu turystycznego.
- 2) Korespondencje i utrzymanie kontaktu z organizacjami turystycznymi.
- 3) Sprawy dotyczące kursów automobilowych.
- 4) Wydawnictwa dotyczące turystyki.
- 5) Sprawy reklamowania podróży kolejami polskimi.
- 6) Wagony turystyczne.

3. Wydział Ruchu Towarowego.

A. Dział Transportów.

- 1) Sprawy dotyczące organizacji i wykonania transportów towarowych.
- 2) Układanie planów transportów i nadzór nad ich wykonaniem.
- 3) Nadzór nad wykonaniem transportów węgla, naftowych i innych.
- 4) Organizacja transportów przesyłek zbiorowych.

- 5) Organizacja transportów służbowo-masowych.
- 6) Organizacja pociągów dalekobieżnych i turnusowych.
- 7) Sprawy dotyczące organizacji i wykonania transportów wojskowych.
- 9) Regulowanie i ograniczenie ruchu towarowego.
- 10) Kierunki ogólne.

B. Dział Wykonania Ruchu Towarowego.

- 1) Kontrola nad wykorzystaniem siły pociągowej, parowozów i nośnej wagonów i nad przebiegiem parowozów luzem.
- 2) Premje za wykorzystanie taboru.
- 3) Rozważanie preliminarzy i sprawozdań dotyczących służby ruchu.
- 4) Kontrola manewrów.
- 5) Wydawanie ogólnych przepisów, norm i instrukcji dotyczących służby ruchu.
- 6) Sprawy dotyczące pomieszczeń służbowych, pokoi noclegowych i koszar konduktorskich.
- 7) Umowy o korzystaniu ze stacji pogranicznych i węzłowych.
- 8) Sprawy dotyczące wypadków na kolei.
- 9) Opiniowanie w sprawach dotyczących zmian urządzeń technicznych na kolejach.

C. Dział Statystyki.

- 1) Sprawozdanie miesięczne i roczne o wykonanej pracy taboru i przewozów.
- 2) Wszelka statystyka dotycząca taboru i jego wykorzystania.

4. Wydział Dyspozycji taborem.

A. Dział Dyspozycyjny Wagonami.

- 1) Przepisy o gospodarce wagonowej.
- 2) Prowadzenie ilostanu wagonów; poszukiwania wagonów.
- 3) Rozdział wagonów pomiędzy Dyrekcjami.
- 4) Kontrola obrotu wagonów i przyborów wagonowych, badanie kierunku biegu próżnych wagonów i ustanowienie automatyczności zwrotu wagonów.
- 5) Sprawy dotyczące używania cudzych wagonów i przyborów; sprawy dotyczące wyznaczenia na stacjach i na bocznicach, oraz skrócenia lub przedłużenia terminu naładunku i wyładunku towarów z wagonów.
- 6) Wnioski o uzupełnieniu taboru wagonów i przyborów wagonowych.
- 7) Rozważanie i opiniowanie projektów nowych typów wagonów i przyborów wagonowych.
- 8) Opiniowanie planu napraw wagonów towarowych,
- 9) Umowy o przydzieleniu prywatnych wagonów i o wynajmie wagonów.
- 10) Zarządzenie spisu wagonów.
- 11) Sprawy dotyczące poborów za postój i podstawianie na bocznicę wagonów.
- 12) Zażalenie w sprawie służby wagonowej.

B. Dział Dyspozycji Parowozami.

- 1) Prowadzenie ilostanu parowozów.
- 2) Rozdział i delegacje parowozów pomiędzy Dyrekcjami.
- 3) Kontrola obrotu parowozów.
- 4) Kontrola rozmieszczenia parowozów w obrębie poszczególnych dyrekcji.
- 5) Wnioski o powiększenie parku parowozów.
- 6) Rozważanie i opinjowanie projektów nowych typów parowozów.
- 7) Opinjowanie planów napraw parowozów.
- 8) Opinjowanie odnośnie organizacji służby trakcyjnej na kolejach państwowych.

C. Dział Rozrachunków.

- 1) Prowadzenie rozrachunków z obcymi zarządami za używalność wspólnych stacji.
- 2) Rozrachunki za używalność taboru:
  - a) z obcymi kolejami,
  - b) z kolejami prywatnymi w zarządzie kolei państwowych,
  - c) z osobami prywatnymi,
- 3) Rozrachunki z pocztą i telegrafem.

5. Wydział Przewozowy.

A. Dział Przewozów Osobowych.

- 1) Współdział w opracowaniu przepisów zasadniczych i uzupełniających o przewozie pasażerów i bagażu.
- 2) Współdział w zawieraniu konwencji i umów o komunikacjach bezpośrednich dla przewozu pasażerów i bagażu.
- 3) Przepisy i zarządzenia co do przyjmowania do przewozu i wydawania bagażu, oraz likwizacji zaległego bagażu.
- 4) Przepisy i instrukcje co do poszukiwania zagubionego bagażu oraz co do reklamacji za braki i uszkodzenia. Statystyka zagubień i reklamacji.

B. Dział Przewozów Towarowych.

- 1) Współdział w opracowywaniu przepisów zasadniczych i uzupełniających o przewozie ładunków nadzwyczajnych, pośpiesznych i zwykłych w komunikacjach wewnętrznych i bezpośrednich.
- 2) Współdział w zawieraniu konwencji i umów o komunikacjach bezpośrednich dla przewozu ładunków nadzwyczajnych, pośpiesznych i zwykłych.
- 3) Regulaminy, zarządzenia i instrukcje co do przyjmowania do przewozów i wydawania przybyłych ładunków, określenia i sprawdzania wagi naładunku, wyładunku i przeładunku, stwierdzania i rejestrację strat, uszkodzeń i braków, dodatkowych rozporządzeń nadawców i t. p.
- 4) Szczegółowe przepisy, zarządzenia i instrukcje co do likwidacji ładunków zaległych (przechowanie w składach kolejowych lub prywatnych, sprzedaż przez licytację i t. p.).

- 5) Przepisy o kolejności ładunków, o skierowaniu przewozów drogą okólną, ograniczenia i przerwy w przewozie.
- 6) Sprawy skrócenia terminów naładunku i wyładunku wagonów, podwyższenie składowej płacy, skracanie terminów przechowywania ładunków i sprzedaży ich z licytacji.
- 7) Ograniczenia i specjalne warunki przewozu, wpływające z zarządzeń odnośnych władz nie kolejowych.
- 8) Przepisy i instrukcje co do poszukiwania zagubionych ładunków oraz co do reklamacji za braki i uszkodzenia, statystyka zaginień i reklamacji.

C. Dział Ogólny.

- 1) Organizacja służby ekspedycyjnej na kolejach państwowych.
- 2) Nadzór nad służbą ekspedycyjną na kolejach państwowych oraz zwierzchni państwowy nadzór nad służbą ekspedycyjną na kolejach prywatnych.
- 3) Preliminowanie wydatków dotyczących służby ekspedycyjnej.
- 4) Otwieranie nowych i zamykanie istniejących stacji i przystanków, wnioski w sprawach budowy, przebudowy i rozbudowy urządzeń stacyjnych dla pasażerów, bagażu i ładunków; rozważanie i opinjowanie pod względem przewozowym odnośnych projektów.
- 5) Opiniowanie pod względem przewozowym o trasach nowych linii.
- 6) Przedsiębiorstwa pomocnicze i składy, magazyny, stacje miejskie, agentury celne, dzierżawa placów, eksploatacja bocznic prywatnych w porozumieniu z odnośnymi sekcjami.

6. Wydział kolei wąskotorowych i miejskich (tramwai).

a) Dział Eksploatacyjny mający za zadanie czuwanie nad eksploatacją kolei, szukanie i wprowadzanie w życie najlepszych w szerokim znaczeniu tego słowa organizacji i sposobów eksploatacji kolei wąskotorowych i tramwai.

Dział ten obejmuje:

- 1) Sprawy przewozów i ruchu, oraz dyspozycje taborem.
- 2) Sprawy Taryfowo-przewozowe.

U w a g a. Sprawy i wnioski taryfowe przesyłane są z opinią do Sekcji Taryfowej.

- 3) Rozważanie spraw finansowych, budżetów i sprawozdań eksploatacyjnych.
- 4) Czuwanie nad wypełnieniem przez koleje komunalne i prywatne zobowiązań względem państwa.
- 5) Sprawy zaopatrywania kolei w niezbędne materiały, tabor i t. p.
- 6) Sprawy konserwacji toru i budowli.
- 7) Sprawy elektrotechniczne i mechaniczne.
- 8) Udział w rozważaniu projektów elektryfikacji Kolei.

b) **Dział Koncesyjny**, sporządzający wszelkie prace przygotowawcze w celu udzielenia pozwoleń na studja i nadawania koncesji na budowę i eksploatację kolei wązkotorowych i kolei miejskich.

c) **Dział Budowy.**

- 1) Opracowanie warunków technicznych, instrukcji i przepisów dla studjów i budowy kolei.
- 2) Opiniowanie w kwestji poszczególnych proponowanych linii.
- 3) Rozpatrywanie i ocena kosztorysów na budowę linii i odnośnych projektów budowy.
- 4) Sprawy materiałów i inwentarza do budowy kolei.
- 5) Sprawy wywłaszczenia gruntów pod koleje.

d) **Dział Ggólny.**

- 1) Opracowywanie ogólnych przepisów eksploatacji i budowy kolei wązkotorowych i tramwai miejskich, oraz przepisów dla poszczególnych kategorii pracowników kolejowych.
- 2) Sprawy osobiste.
- 3) Kancelarja
- 4) Likwidacja rozrachunków pomiędzy rządem Polskim i właścicielami kolei przyjętych przez rząd Polski i eksploatowanych przezeń.
- 5) Sprawy przejęcia kolei pobudowanych przez okupantów od Ministerstw Wojny, Przemysłu, Handlu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

V. Sekcja budowy i konserwacji normalnotorowych dróg żelaznych.

Zadaniem Sekcji jest zwierzchnie kierownictwo budową i konserwacją wszystkich normalnotorowych kolei żelaznych pierwszo i drugorzędnych, oraz dojazdowych normalno-torowych, trzeciorzędnych, należących do Państwa, lub osób czy instytucji prywatnych, niezależnie od rodzaju trakcji. Z kompetencji Sekcji wyłączają iż koleje wązkotorowe, oraz tramwaje, te ostatnie niezależnie od szerokości toru, jak również drogi podmiejskie o charakterze tramwajowym.

Sekcja składa się z następujących Wydziałów:

1) Wydziału ogólnego, 2) Wydziału przedwstępnych studjów i koncesji, 3) Wydziału budowy nowych linii kolejowych, 4) Wydział torowiska i nawierzchni, 5) Wydziału mostów i przepustów, 6) Wydziału Architektonicznego.

Zakres działania i kompetencji wydziałów:

1. Wydział ogólny.

Do wydziału ogólnego należy Kancelarja, która rejestruje wchodzące i wychodzące papiery, zawiaduje przepisywaniem referatów, załatwia i wysyła listy i zawiaduje archiwum.

Do Wydziału ogólnego należą poza tem sprawy osobiste i sprawy zasobów budowy i konserwacji dróg, a mianowicie:

- 1) Wyjaśnianie z Dyrekcjami potrzeby materiałów masowego zapotrzebowania do wszelkich robót drogowych i budowlanych, nowych i konserwacyjnych.
- 2) Wyszukiwanie źródeł nabycia tych materiałów. Stosunki w sprawie nabywania materiałów z Min. Przem. i Handlu i innymi Minist. Rozdzielanie materiałów pomiędzy Dyrekcje.
- 3) Czuwanie nad wykonaniem dostaw za pośrednictwem Dyrekcji, Udział w odbiorze materiałów.
- 4) Sprawy związane z materiałnymi świadczeniami innych Ministerstw i władz dla Ministerstwa kolei (dzierżawcy lokali, tartaków) i t. p.

2. Wydział przedwstępnych studjów i koncesji.

- 1) Opracowanie planu rozwoju sieci kolejowej.
- 2) Opiniowanie w kwestji poszczególnych proponowanych linii kolejowych.
- 3) normowanie warunków prowadzenia studjów.
- 4) Rozpatrzenie lub opracowanie warunków koncesji na budowę i eksploatację, oraz rozpatrzenie zasad budowy i eksploatacji bocznic prywatnych wyładunkowych.
- 5) Rozpatrzenie, ocena lub wypracowanie warunków technicznych, instrukcji i przepisów dla studjów kolei żelaznych.
- 6) Rozpatrzenie i ocena zasad finansowania budowy i eksploatacji.
- 7) Opiniowanie w sprawie kierunków kolei wązkotorowych.
- 8) Współdziałanie z punktu widzenia technicznego w rozważaniu ustaw prawnych, dotyczących się wyłączenia gruntów, zabudowań przy granicach gruntów kolejowych i t. p.
- 9) Opiniowanie o potrzebie budowy drugich torów na istniejących kolejach łącznie z budową nowych linii.

3. Wydział budowy nowych linii kolejowych.

- 1) Rozpatrzenie, ocena lub wypracowanie warunków technicznych, instrukcji i przepisów dla studjów i budowy kolei żelaznych.
- 2) Rozpatrzenie i ocena przedstawionych projektów przedwstępnych, oraz ostatecznych—poszczególnych linii.
- 3) Rozpatrzenie i ocena kosztorysów na budowę poszczególnych linii kolejowych.
- 4) Rozpatrzenie i ocena umów; kontraktów, zawieranych na wykonanie robót z przedsiębiorcami.
- 5) Rozpatrzenie, ocena lub opracowanie typów stacji i zasad projektowania stacji.
- 6) Rozpatrzenie i ocena projektów ważniejszych węzłów kolejowych i sortowni na istniejących lub nowobudujących się kolejach.
- 7) Rozpatrzenie i ocena projektów i kosztorysów na budowę drugich torów.

4. Wydział torowiska i nawierzchni.

- 1) Ustalenie normalnego poprzecznego i podłużnego przekroju wymiarów warstwy i gatunku balastu, normalnych typów podkładów i ich

- długości i ustalenie rozstawu podkładów i ich ilości na kilometr, normalnych typów szyn i złącz szynowych, normalnych typów zwrotnic i krzyżownic, norm potrzebnych stałych zapasów części składowych budowy wierzchniej.
- 2) Ustalenie stanu budowy wierzchniej i koniecznej wymiany poszczególnych części składowych.
  - 3) przesycanie podkładów (organizacja przesycania pod względem technicznym i ekonomicznym).
  - 4) Ustalenie warunków technicznych, którym winny odpowiadać balast, podkłady, szyny, złącza zwrotnice i inne części składowe budowy wierzchniej, porządek i sposób przyjmowania tych części i materiałów dla nich.
  - 5) Organizacja walki ze śniegiem.
  - 6) Opiniowanie o technicznych warunkach robót i dostawy materiałów.
  - 7) normowanie przepisów obowiązujących dla służby drogowej.
  - 8) Rozważanie i opiniowanie odnośnych preliminarzy.
  - 9) Statystyka ogólna i szczegółowa (pękniętych i zużytych szyn, wytrzymałości podkładów i t. d.).

5. Wydział mostów i przepustów.

- 1) Opracowywanie ogólnych wytycznych w zakresie projektowania, norm obciążeń mostów jak również dopuszczalnych nateżeń i warunków technicznych, którym winny odpowiadać materiały, oraz opracowanie różnych przepisów urzędowych.
- 2) Ustalenie normaljów w dziedzinie konstrukcji mostowych.
- 3) Sporządzanie projektów typowych mostów.
- 4) Ocena, krytyka i zatwierdzenie projektów mostowych nadsyłanych przez Dyрекcję.
- 5) Opiniowanie w sprawie preliminarzów budżetowych, nadsyłanych przez Dyрекcję.
- 6) Opiniowanie w sprawie technicznych warunków na roboty i dostawy materiałów.

6. Wydział Architektoniczny, (ogrzewanie i wentylacja), wodociągi i kanalizacja.

- 1) Ustalenie normaljów w dziedzinie budownictwa, ujednostajnienie systemów i układów wodociągów.
- 2) Ocena, krytyka i zatwierdzanie projektów budowli nadsyłanych przez Dyрекcję.
- 3) Opiniowanie w sprawie preliminarzów budżetowych nadsyłanych przez Dyрекcję.
- 4) wykonywanie w pewnych wypadkach konkretnych projektów budowli.
- 5) Opiniowanie o technicznych warunkach na robót i dostawy materiałów.

Niezależnie od wyżej wspomnianych wydziałów Sekcja ma funkcje nadzorcze nad budową i konserwacją kolei żelaznych

przy pomocy inspektorów, będących w bezpośrednim rozporządzeniu Szefa Sekcji, albo przy pomocy pracowników ze składu Wydziałów delegowanych przez Szefa Sekcji.

Inspektorowie i delegowani, pełniący czasowo funkcje inspektorów mają do spełnienia następujące zadanie:

- 6) Inspektor czuwa nad ścisłością stosowania przez Dyрекcje przepisów, wydawanych przez Ministerstwo Kolei Żelaznych, a dotyczących studjów kolejowych, projektowania, budowy i odbudowy torów, mostów, nawierzchni, budynków, warsztatów, wodociągów i t. d. W tym celu, z polecenia Szefa Sekcji, wyjeżdża, w razie potrzeby, na miejsce prowadzenia studjów, na poszczególne budowy, lub do eksploatacyjnych organów Dyрекcji.
- 7) Dla ujednostajnienia działań poszczególnych Dyрекcji pod względem technicznym i gospodarczym, oraz w celu szybszego załatwiania spraw, lub uzgodnienia wątpliwości, mogących się narzucić przy stosowaniu przepisów i zamierzeń Ministerjalnych, inspektor jest łącznikiem pomiędzy Departamentem i Dyрекcjami Kolejowymi.
- 8) Inspektor, w razie poważniejszych wypadków kolejowych może być delegowany przez Szefa Sekcji do wzięcia udziału w śledztwie.
- 9) Inspektor zdaje sprawę Szefowi Sekcji z dokonanych przez siebie czynności na linii, wyluszczać opinię o sposobie prowadzenia robót pod względem technicznym i gospodarczym, wartości używanych materiałów, płacy zarobkowej wydajności pracy, o zużyciu nawierzchni, wzmagających się potrzebach eksploatacyjnych, niedostateczności otworów mostowych, stanie mostów i niebezpieczeństwach im grożących i t. d.
- 10) W stosunku do budowy nowych linii, wykonanej przez Towarzystwa prywatne, czuwa nie tylko nad zachowaniem przepisów Ministerstwa Kolei Żelaznych pod względem technicznym, lecz wgląda: 1) by nie ucierpiały interesy społeczne i potrzeby ludności; 2) by wyłączenie gruntów odbyło się tylko w granicach, niezbędnych dla budowy i eksploatacji; 3) by zachowane były ogólne przepisy państwowe o przepływie wód i t. d.
- 11) Przy wykonywaniu swych czynności inspektor kieruje się szczegółową instrukcją.

Uwaga. Stosownie do rozwoju spraw zawiadywanie kilku wydziałami może być czasowo poruczone jednej osobie.

VI. Sekcja Techniczno-Zasobowa.

1. Wydział Warsztatowy.

- 1) Organizacja służby warsztatowej na kolejach państwowych.
- 2) Nadzór nad działalnością i organizacją warsztatów na kolejach państwowych, oraz na kolejach prywatnych.
- 3) Rozważanie projektów rozszerzania i przebudowy istniejących i budowy nowych warsztatów.

- 4) Rozważanie preliminarzy wydatków dotyczących warsztatów i urządzeń warsztatowych, oraz służby warsztatowej.
- 5) Dozór i kontrola Dyrekcji P. K. P. przy nabywaniu urządzeń warsztatowych.
- 6) Układanie planu napraw taboru, oraz czuwanie nad jego wykonaniem i odpowiednia statystyka.
- 7) Wydawanie ogólnych, jednolitych przepisów norm i instrukcji, dotyczących służby warsztatowej.
- 8) Studja kolejowych organizacji i urządzeń zagranicznych, tudzież studja i wypróbowanie wynalazków w dziedzinie służby warsztatowej.
- 9) Sprawy z dziedziny służby warsztatowej, dotyczące międzynarodowych kongresów i związków.
- 10) Premje za naprawę taboru w warsztatach.

2. Wydział taboru i trakcji.

- 1) Organizacja służby trakcyjnej na kolejach państwowych.
- 2) Nadzór nad służbą trakcyjną na kolejach państwowych, oraz zwierzchniczy państwowy dozór nad służbą trakcyjną na kolejach prywatnych.
- 3) Sprawy zakupu taboru w fabrykach zagranicznych i zamawiania jego w wytwórniach krajowych (wypracowanie warunków umowy, norm technicznych przepisów dostawy itd.).
- 4) Dozór nad budową taboru w wytwórniach krajowych i naprawą jego, stosownie do gwarancji kontraktowych.
- 5) Opracowanie zasadniczych typów normalnego taboru dla kolei żelaznych (parowozy osobowe, towarowe, stacyjne, wagony osobowe i towarowe).
- 6) Opracowanie typów normalnego sprzętu taboru (sprzęgła, hamulce, maźnice itp.).
- 7) Opracowanie zasad utrzymania taboru i użytkowania go na kolejach żelaznych.
- 8) Kontrola nad utrzymaniem taboru i użytkowaniem go na kolejach żelaznych.
- 9) Opracowanie przepisów i warunków technicznych delegacji taboru, dzierżawy jego oraz użytkowania dla celów wojskowych.
- 10) Numeracja taboru, podział na serje, napisy techniczne itp.
- 11) Rozważanie projektów parowozowni, węglowni, oraz trakcji wodnych wraz z wszelkimi urządzeniami mechanicznymi; przepisy ich utrzymania.
- 12) Rozważanie preliminarzy wydatków, dotyczących taboru parowozowni, węglowni, stacji wodnych, oraz służby trakcji.
- 13) Wydawanie ogólnych przepisów norm i instrukcji dotyczących służby trakcji.
- 14) Prowadzenie statystyki ilo stanu i podziału taboru.
- 15) Usuwanie taboru i inwentarza.
- 16) Prowadzenie statystyki wypadków, dotyczących uszkodzeń taboru, jego części składowych i badanie wypadków ze strony technicznej.
- 17) Organizacja naukowych badań nad pracą parowozów, wagonów mo-

torowych, nad zużyciem i wytrzymałością części taboru, podlegających gwarancji itd.

- 18) Studja nad organizacją służby taboru i trakcji na kolejach zagranicznych, sprawdzanie i zastosowanie wynalazków, dotyczących taboru, urządzeń mechanicznych w parowozowniach, węglowniach i stacjach wodnych.
- 19) Opracowanie przepisów technicznych i warunków wymiany wagonów i części zapasowych z państwami związku kolejowego oraz sprawy z dziedziny taboru i trakcji, dotyczące międzynarodowych kongresów i związków.
- 20) Premje oszczędnościowe, dotyczące utrzymania taboru.

3. Wydział Elektrotechniczny.

a) Dział urządzeń prądu silnego.

- 1) Organizacja służby elektrotechnicznej na kolejach Państwowych.
- 2) Nadzór nad służbą elektrotechniczną na kolejach Państwowych i prywatnych.
- 3) Elektryczne oświetlenie stacji i taboru.
- 4) Zastosowanie energii elektrycznej w warsztatach kolejowych.
- 5) Elektryfikacja kolei żelaznych.
- 6) Opracowanie przepisów, norm i instrukcji w zakresie prądów silnych.
- 7) Rozważanie nowych projektów i poważniejszych rekonstrukcji urządzeń prądu silnego.
- 8) Rozważanie preliminarzy wydatków dotyczących urządzeń prądu silnego.
- 9) Sprawy zakupu elektrowozów i specjalnego taboru dla kolei państwowych oraz współdziałanie przy ich wypróbowaniu.
- 10) Prowadzenie statystyki urządzeń prądu silnego.
- 11) Studja kolei zagranicznych, ich urządzeń i organizacji oraz studja i wypróbowanie wynalazków w dziedzinie elektrotechniki kolejowej.
- 12) Sprawy dotyczące międzynarodowych kongresów i związków z dziedziny elektrotechniki kolejowej prądów silnych.

b) Dział sygnalizacji, centralizacji i blokady.

- 1) Organizacja służby sygnalizacyjnej i blokowej na kolejach państwowych.
- 2) Nadzór nad służbą sygnalizacyjną i blokową na kolejach państwowych i prywatnych.
- 3) Rozważanie projektów nowych robót i poważniejszych rekonstrukcji.
- 4) Opracowanie przepisów technicznych, norm i instrukcji w zakresie elektrycznych i mechanicznych urządzeń kolejowych, ich elementów składowych, a także materiałów, specjalnie stosowanych w centralizacji zwrotnic.
- 5) Ujednostajnienie sygnalizacji oraz typów aparatów, przyrządów i mechanizmów.

- 6) Rozważanie preliminarzy wydatków na nowe roboty i poważniejsze rekonstrukcje.
- 7) Prowadzenie statystyki technicznej.
- 8) Studja i wypróbowanie wynalazków w dziedzinie centralizacji i blokady.
- 9) Badanie postępu udoskonaleń w dziedzinie sygnalizacji, centralizacji i blokady na kolejach zagranicznych, tudzież sprawy, dotyczące międzynarodowych kongresów i związków.
- 10) Rejestracja i statystyka wypadków na kolejach.
- 11) Badanie ważniejszych wypadków w porozumieniu z odnośnymi Wydziałami i Sekcjami.
- 12) Sprawozdania o wypadkach.
- 13) Przedkładanie wniosków wypływających z badań wypadków.

c) Dział Telegrafu i Telefonów.

- 1) Organizacja służby telegrafu i telefonu.
- 2) Nadzór nad służbą telegrafu i telefonu na kolejach państwowych i prywatnych.
- 3) Wydawanie ogólnych jednolitych przepisów norm i instrukcji dla kolei państwowych.
- 4) Ustalanie kierunków przesyłania korespondencji telegraficznej.
- 5) Ustalenie skrótów telegraficznych.
- 6) Rozważanie ważniejszych projektów.
- 7) Rozważanie preliminarzy kredytów na ważniejsze roboty.
- 8) Prowadzenie statystyki technicznej.
- 9) Studja i wypróbowanie wynalazków w dziedzinie telefonu i telegrafu.
- 10) Badanie postępu udoskonaleń w dziedzinie telegrafu i telefonu, na kolejach zagranicznych, tudzież sprawy, dotyczące międzynarodowych kongresów i związków.

4. Wydział Konstrukcyjno-Doświadczalny.

- 1) Szczegółowe opracowanie konstrukcyjne typów parowozowych, tenderów, wagonów osobowych i towarowych, wagonów motorowych, oraz ich osprzętu.
- 2) Badanie konstrukcji taboru, opracowanych przez krajowe, ewentualnie zagraniczne wytwórnie.
- 3) Rozważanie i opracowanie wszelkich zmian konstrukcyjnych w taborze kolei żelaznych i osprzęcie jego.
- 4) Badanie wszelkich współczesnych wynalazków, dotyczących konstrukcji taboru, osprzętu jego, urządzeń mechanicznych, oraz materiałów, mających mieć zastosowanie na kolejach, przeprowadzanie prób nad nimi.
- 5) Ustalenie konstrukcji wszelkich urządzeń mechanicznych stacyjnych (stacje wodne, węglownie, obrotnice, ogrzewalnie itp.).
- 6) Udział w konferencjach międzynarodowych w sprawach zmian konstrukcji w taborze i urządzeniach mechanicznych.
- 7) Organizacja badań gatunków i wytrzymałości różnych materiałów, oraz odpowiednia statystyka.

- 8) Badanie wytwórczości fabryk i zakładów przemysłowych, w celu wykorzystania ich dla zamówień kolejowych.
- 9) Nadzór nad wykonaniem zamówień próby i badanie, oraz współudział przy odbiorze większych obstalunków Dyrekcji i Ministerstwa Kolei.
- 10) Oświetlenie gazowe i inne oprócz elektrycznego.

5. Wydział zasobów.

- 1) Organizacja służby wydziałów na kolejach państwowych.
- 2) Nadzór nad służbą zasobów na kolejach państwowych i zwierzchni dozór nad temi wydziałami na kolejach prywatnych z uwzględnieniem wymagań państwowych i wojskowych.
- 3) Wydawanie ogólnych przepisów norm i przepisów dotyczących wydziału zasobów.
- 4) Rozważanie projektów rozszerzania i budowy istniejących, oraz nowych magazynów, składów opałowych, zbiorników itd.
- 5) Obstalunki nowego taboru, szyn oraz innych masowych materiałów których nabywanie dla Grupy lub dla wszystkich Dyrekcji nie zostanie przekazane poszczególnym Dyrekcjom.
- 6) Dozór i kontrola Dyrekcji kolejowych przy nabywaniu i odbiorze materiałów, oraz rozważanie przesyłanych do zatwierdzenia odpowiednich kontraktów.
- 7) Rejestracja ilostanu głównych materiałów w Dyrekcjach i nadzór nad ich podziałem pomiędzy Dyrekcjami.
- 8) Rozważanie preliminarzy wydatków inwestycyjnych na rozszerzanie istniejących i budowę nowych magazynów, składów opałowych, zbiorników stacyjnych itp.
- 9) Premje oszczędnościowe na materiały.
- 10) Kancelarje Sekcji.
- 11) Sprawy osobiste Sekcji.

VII. Sekcja likwidacyjna (Tymczasowa).

Sekcja Likwidacyjna ma za zadanie:

- a) zestawienie majątku kolejowego, jaki Państwo polskie przyjęło od okupantów, względnie od państw zaborczych,
- b) zestawienie strat i szkód kolejowych, powodowanych wojną w majątku kolejowym nieruchomym i ruchomym,
- c) zestawienie pretensji Państwa polskiego w dziedzinie kolejowej do okupantów, względnie państw rozbiornych,
- d) przygotowanie rozrachunków z okupantami, względnie państwami rozbiornymi, tak co do majątku kolejowego w ogólności jak i co do strat i szód wojennych w majątku kolejowym nieruchomym, ruchomym, tudzież majątku i prawach pracowników kolejowych i osób trzecich — powstałych ze stosunku wykonywania przewoźnictwa kolejowego,
- e) udział w naradach międzypaństwowych, odnoszących się do ustalenia norm likwidacji, lub jej praktycznego przeprowadzenia w poszczególnych sprawach,

f) udział w naradach Głównego Urzędu Likwidacyjnego, dotyczących ustalenia norm, jednolitego postępowania w sprawach likwidacyjnych.

Działalność Sekcji Likwidacyjnej rozciąga się na cały obszar Państwa polskiego.

Wobec tego, że dla celów przeprowadzenia rozrachunków (likwidacji) Państwa polskiego z okupantami, względnie państwami zaborczymi, we wszystkich dziedzinach utworzony został Główny Urząd Likwidacyjny — przeto czynności Sekcji Likwidacyjnej na polu likwidacji kolejowej muszą być przedsięwzięte w ścisłej styczności z Głównym Urzędem Likwidacyjnym i podług jego wskazówek.

Działalność Sekcji Likwidacyjnej — jako organu, mającego do przeprowadzenia szczególne i czasowe zadanie, określa się i dostosowuje do wymagań chwili i zachodzących okoliczności.

Działalność Sekcji Likwidacyjnej, wyszczególniona w punktach a, b, c, d, e i f obejmuje w zasadzie 2 działy t. j. 1) zestawienie majątku polskich kolei żelaznych w chwili przejęcia ich przez Rząd polski i stworzenie podstaw do ocenienia szkód wojennych w budowlach i urządzeniach kolejowych, 2) zestawienie szkód wojennych w zakresie ad I wyszczególnionym, tudzież wszystkich innych szkód wojennych kolejowych i zestawienie dat co do majątku kolejowego Państwa polskiego.

Pracę ad 1) wymagają wiadomości technicznych, zaś prace ad 2) wiadomości prawnych — administracyjnych i rachunkowych.

Czynności ad 1) oznacza się jako „szacunkowo-odbiorcze“ -- czynności ad 2) jako „rozrachunkowe“.

Wobec zupełnie odmiennych stosunków, wytworzonych przez państwa zaborcze w każdej dzielnicy Polski — należy czynności likwidacyjne dostosować do tych stosunków, czyli podzielić na 3 grupy t. j. grupę likwidacyjną dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego, dla b. Królestwa Polskiego i dla Zaboru pruskiego.

W obrębie tych grup dzielią się czynności likwidacyjne na „szacunkowo-odbiorcze“ i „rozrachunkowe“.

W naturalnej konsekwencji wyłania się podział prac likwidacyjnych na sześć wydziałów, a mianowicie:

- 1) Wydział „szacunkowo-odbiorczy“ dla b. Królestwa Polskiego.
- 2) Wydział „rozrachunkowy“ dla b. Królestwa Polskiego.
- 3) Wydział „szacunkowo-odbiorczy“ dla b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego.
- 4) Wydział „rozrachunkowy“ dla b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego.
- 5) Wydział „szacunkowo-odbiorczy“ dla zaboru pruskiego.
- 6) Wydział „rozrachunkowy“ dla zaboru pruskiego.

Wobec przejścia przez Ministerstwo Kolei Żelaznych wszystkich spraw kolejowych b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego od b. Komisji Rządzącej, okazała się potrzeba dla orzekania w drugiej instancji co do spraw kolejowych, osobistych, prawniczo-administracyjnych i transportowych, odnoszących się do Małopolski i Śląska Cieszyńskiego utworzenia w łonie M. K. Z. na pewien okres czasu Wydziału dla spraw Galicji i Śląska Cieszyńskiego oraz Górnej Orawy i Spiżu, który to Wydział czasowo podporządkowano Sekcji Likwidacyjnej, jako

7) Wydział dla spraw Galicji i Śląska Cieszyńskiego, oraz Górnej Orawy i Spiżu.

ZAKRES DZIAŁANIA POJEDYŃCZYCH WYDZIAŁÓW.

1) Wydział szacunkowo-odbiorczy dla b. Królestwa Polskiego przeprowadza sprawy na wstępie pod a) i b) wymienione, na terenie b. Królestwa Polskiego.

2) Wydział rozrachunkowy dla b. Królestwa Polskiego załatwia sprawy pod c) i d) wyszczególnione, odnoszące się do b. Królestwa Polskiego, ewentualnie wedle zlecenia Szefa Sekcji i sprawy pod e) i f).

3) Wydział szacunkowo-odbiorczy dla b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego załatwia sprawy od a) i b) wymienione, odnoszące się do b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego.

4) Wydział rozrachunkowy dla b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego załatwia sprawy pod c) i d) wyszczególnione, odnoszące się do b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego, ewentualnie (wedle zlecenia Szefa Sekcji) i sprawy pod e) i f).

Wydział ten ma oddział w Wiedniu.

5) Wydział szacunkowo-odbiorczy dla zaboru pruskiego, którego utworzenie stało się aktualne po podpisaniu traktatu pokojowego przez Niemcy, będzie załatwiał sprawy pod a) i b) wyszczególnione, odnoszące się do zaboru pruskiego.

6) Wydział rozrachunkowy dla zaboru pruskiego, którego utworzenie również stało się aktualne po podpisaniu traktatu pokojowego przez Niemcy będzie załatwiał sprawy pod c) i d), odnoszące się do zaboru pruskiego, ewentualnie (wedle zlecenia Szefa Sekcji) i sprawy pod e) i f) wyszczególnione.

Część tego Wydziału będzie wedle potrzeby urzędowała w siedzibie rządu państwa niemieckiego, względnie pruskiego.

7) Wydział dla spraw Galicji i Śląska Cieszyńskiego, oraz Górnej Orawy i Spiżu załatwia w drugiej instancji sprawy personalne, prawnoadministracyjne i transportowe, odnoszące się do b. Galicji i Śląska Cieszyńskiego, oraz Górnej Orawy i Spiżu.

Wydział ten, skoro tylko okoliczności pozwolą, będzie, rozwiązany, a sprawy, przez niego załatwiane, przekazane będą wprost odnośnym Sekcjom M. K. Z.

U w a g a. Czynności „szacunkowo-odbiorcze“ Wydziału I, III i V są czasowo ograniczone i obecnie są i będą w najbliższej przyszłości najintensywniejsze.

Czynności Wydziałów II, IV i VI zwiększać się będą w miarę ukończenia robót przez Wydziały I, II i III, tudzież wprowadzenie w życie postanowień traktatu pokojowego.

Do tych zmieniających się okoliczności dostosuje się organizacja pojedynczych Wydziałów i ich etat osobisty.

Art. IV.

**Prawa Szefa
Sekcji.**

Szef Sekcji jest zwierzchnikiem wszystkich pracowników danej Sekcji.

2) Szef Sekcji, wyjeżdżając w sprawach służbowych, obowiązany jest uzyskać uprzednio pozwolenie Ministra.

Vice Szef i Naczelnicy Wydziałów powinni uzyskać zgodę na wyjazd Szefa Sekcji. Podania i prośby pracowników Sekcji do Ministra winny być składane za pośrednictwem Szefa Sekcji.

3) Szef sekcji może:

a) poruczyć zastępstwo nawet i w swej obecności stałemu zastępcy swojemu i Naczelnikom Wydziałów w pewnej sferze interesów.

b) powierzyć poszczególnym Naczelnikom Wydziałów niektóre sprawy do samodzielnego rozstrzygnięcia bez przedstawiania ich Szefowi Sekcji lub jego stałemu zastępcy.

4) Szef Sekcji mianuje, awansuje i w razie wykroczeń nakłada kary porządkowe na pracowników niższych od Kierowników działów (referentów), oraz przedstawia do nominacji Ministrowi Kierowników Działów (referentów), Naczelników Wydziałów oraz Vice-Szefów Sekcji, przez Sekcję Administracyjną.

Art. V.

Obowiązki Szefa Sekcji.

1) Szef Sekcji zarządza Sekcją i jest odpowiedzialny za dokładne i celowe spełnianie włożonych na nią zadań.

2) Do spraw załatwianych bezpośrednio przez Szefa Sekcji należą:

a) sprawy personelu do Kierowników Działów względnie Referentów włącznie,

b) rozpatrywanie i w granicach ustalonych uwzględnianie podań pracowników danej Sekcji dotyczących wynagrodzeń i wsparć.

c) udzielanie urlopów do czterech tygodni pracownikom mianowanym przez Ministra i do sześciu tygodni pozostałym, jakoteż rozpatrywanie i opinjowanie podań o dłuższe urlopy.

3) W sprawach ważniejszych, wywołujących przytem pewną wątpliwość, jak również w sprawach zasadniczych Szef Sekcji winien zasięgnąć opinii stałego zastępcy i Naczelników swoich Wydziałów.

Art. VI.

Zastępstwo Szefa Sekcji.

W nieobecności Szefa Sekcji lub w razie wynikłych przeszkód, uniemożliwiających mu wykonanie urzędowania, kierownictwo Sekcji obejmuje stały zastępca, o ile Minister nie wyda innego rozporządzenia.

Art. VII.

1) Na czele każdego Wydziału stoi Naczelnik Wydziału, który odpowiedzialnie prowadzi i rozstrzyga sprawy, wchodzące w zakres działalności jego Wydziału w imieniu danej Sekcji.

2) Sprawy charakteru zasadniczego, sprawy, przy rozważaniu lub zdecydowaniu których, Naczelnik Wydziału ma wątpliwość, lub też zdecydowanie których Szef Sekcji sobie zastrzeże, muszą być przedkładane temu ostatniemu.

3) Sprawy, które dotyczą innych Wydziałów danej Sekcji muszą być decydowane w porozumieniu z tymi Wydziałami; w razie niedojścia do porozumienia rozstrzyga Szef Sekcji o ile są to sprawy dotyczące danej Sekcji i w porozumieniu odpowiednich Szefów Sekcji o ile są to sprawy dotyczące różnych Sekcji.

4) W zakresie swej działalności Wydziały mają ogólny nadzór i kontrolę, opracowują rozporządzenia, dbają o rozwój i ulepszenie powierzonej im gałęzi służby, śledzą za postępem techniki i metodami eksploatacji w kraju i z odpowiednią literaturą.

Naczelnik Wydziału przedstawia Szefowi Sekcji do nominacji i awansu Pracowników W-łu i wydaje im urlopy na czas do 7-miu dni.

Art. VIII.

Stosunki z Dyrekcjami Kolejowymi.

Sekcje komunikują się bezpośrednio z Dyrekcjami, wydają w zakresie swojej działalności Okólniki i zarządzenia obowiązujące dla Dyrekcji, a w razie potrzeby żądają od nich wyjaśnień.
